Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Victor Sîrbu)
Dosarul nr.3r-585/23
2-23033708-02-3r-30112023

D E C I Z I E

19 februarie 2024 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams" împotriva Ministerului Mediului, privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 04 martie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams", a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Ministerului Mediului, privind anularea notificării nr. 09-07/2931 din 30.12.2022.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 martie 2023, s-a stabilit reclamantei un termen de 10 zile calendaristice calculate din data recepționării prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor din acțiunea înaintată în judecată, comunicându-i reclamantului că, urmează să urmează să prezinte un set de acte integral, pentru partea adversă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, acțiunea a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, din motiv că, acțiunea nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1), iar reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În data de 22 noiembrie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams", a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii menționate, cu remiterea cauzei la examinare în instanța de fond. Invocând că, instanța de fond la emiterea încheierii nu a comunicat reclamantei în mod corespunzător, actele și acțiunile care urmează să le îndeplinească, iar această omisiune are ca efect privarea de acces la o instanță (art.6 CEDO). Or, la actele cauzei s-a indicat adresa de e-mail și nr. de telefon ale administratorului societății pentru evitarea erorilor de înștiințare judiciară.

Intimatul, Ministerul Mediului, fiind notificat despre recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată,,Miriams" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, referință nu a prezentat.

Analizând argumentele invocate de participanții la proces, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, recursul este admisibil și întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea încheierii din următoarele considerente.

Conform art.243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Astfel, din actele cauzei rezultă că, încheierea judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emisă în data de 14 iulie 2023, fiind expediată Societății cu Răspundere Limitată,,Miriams", prin intermediul poștei terestre în aceeași dată-14 iulie 2023, însă trimiterea poștală a fost restituită instanței de fond cu mențiunea ,,Nereclamat". Iar astfel, întrucât instanța de fond a omis comunicarea actului adoptat prin intermediul poștei electronice indicate de către titularul acțiunii înaintate în judecată, SRL,,Miriams", Completul judiciar apreciază ca fiind depus în termen recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată,,Miriams" în data de 22 noiembrie 2023. Or, la actele cauzei s-a indicat adresa de e-mail și prin urmare instanța de judecată a expediat repetat, prin email, încheierea emisă în data de 22.11.2023 (f.d.48).

Conform art.241 alin.(3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării

de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că prima instanță prematur și a concluzionat declararea acțiunii inadmisibile din motivul că acțiunea nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1), iar reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt:

În data de 04 martie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată,,Miriams", a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Ministerului Mediului, privind anularea notificării nr. 09-07/2931 din 30.12.2022.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 martie 2023, s-a stabilit reclamantei un termen de 10 zile calendaristice calculate din data recepționării prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor din acțiunea înaintată în judecată, comunicându-i reclamantului că, urmează să urmează să prezinte un set de acte integral, pentru partea adversă.

Fiind-ui expediată Societății cu Răspundere Limitată,,Miriams", prin intermediul poștei terestre în data de 09 martie 2023, copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 martie 2023(f.d.21), trimiterea poștală a fost restituită instanței de fond cu mențiunea ,,Nereclamat" (f.d.22-23).

Ca urmare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, acțiunea a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, din motiv că, acțiunea nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1), iar reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Analizând încheierea supusă recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, consideră că, judecătorul primei instanțe prematur și neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă.

Din conținutul acțiunii depuse urmează că, Societatea cu Răspundere Limitată,,Miriams", a indicat adresa de coresponență mun. Chișinău, str. Ceucari 2/4, of. 16, iar pentru o corespondență mai rapidă indicând adresa de e-mail: sergiu_minciuna@yahoo.com.

Astfel, examinând materialele cauzei, Completul judiciar, constată că, recurentul n-a înlăturat în termen stabilit de prima instanță neajunsurile indicate prin încheierea din 07 martie 2023 din considerentul că, n-a recepționat-o, fiind expediată prin intermediul

poștei terestre, deși la actele cauzei a indicat adresa de *e-mail* și nr. de telefon ale administratorului societății pentru evitarea erorilor de înștiințare judiciară. Or, însăși acțiunea în judecată a fost depusă prin intermediul poștei electronice parvenite de la adresa de e-mail: sergiu_minciuna@yahoo.com. Iar art.33 Cod administrativ, prevede că, comunicarea interinstituţională şi comunicarea cu participanţii sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poştă, telefon, fax, poştă electronică etc.), acordîndu-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficienţă, rapiditate şi economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicaţie.

La acest capitol, Completul judiciar reține și prevederile art.96 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, care indică că, notificările şi comunicările către participanţii la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă şi eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării şi acceptată de participantul la procedură. Autorităţile publice trebuie să se asigure că participanţii la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum şi modalităţi alternative. Iar art.97 al.(1) și al.(2) Cod administrativ, indică că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziţia autorităţii publice.

La fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, judecătorul primei instanțe neîntemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă fără a ține cont de opinia participanților la proces, omițând comunicarea participanților la proces despre existența procedurii administrative și posibilitatea de a-și expune punctul de vedere.

Astfel, conform alineatului (1) art. 216 Cod administrativ, pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiunii:

a) solicită pârâtului și celorlalți participanți la proces referințe cu privire la acțiunea în contencios administrativ;

b) clarifică circumstanțele ce trebuie probate și indică probele suplimentare care trebuie prezentate de către participanți în termenul stabilit expres de instanța de judecată;

c) solicită, la cerere sau din oficiu, probele necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei de contencios administrativ printr-o încheiere în care este stabilit termenul-limită de prezentare a acestora;

d) efectuează orice alte acte de procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată;

e) stabilește data și ora pentru începutul dezbaterilor judiciare, cu citarea legală a tuturor participanților la proces.

Din prevederile art.38 Cod administrative, urmează că, înaintea fiecărei decizii judecătorești pe fond, participanților la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. În acest scop, instanța de judecată este

obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrative, constată lipsa probelor în materialele dosarului privind notificarea pârâtului despre existența procedurii de contencios administrativ și oferirea posibilității participanților la proces de a-și expune punctul de vedere prin prezentarea referinței cu privire la acțiunea în contencios administrativ și altor acte pe care își întemeiază opinia.

Drept urmare, pentru a asigura posibilitatea participanților la proces de a-și expune punctul de vedere, instanța de recurs consideră că, prima instanță urma să asigure respectarea principiilor procedurii de contencios administrativ și procedurii administrative prin comunicarea participanților la proces despre existența procedurii de contencios administrativ, asigurându-le posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului. Or, art.33 Cod administrativ prevede că, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficientă, rapiditate și economie de costuri, iar art.40 Cod administrativ indică că, dreptul la apărare este garantat. Participanților la proces li se asigură posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului. Instanța de judecată poate dispune înfățișarea în persoană a participanților la proces, chiar și atunci când acestea sânt reprezentate.

În acest context, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ atestă că, judecătorul primei instanțe, în mod prematur a purces la verificarea din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ, necomunicând corespunzător reclamantului despre acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor iar pârâtului despre existența procedurii de contencios administrativ, neasigurând posibilitatea participanților la proces de a-și expune punctul de vedere.

Astfel, întru evitarea încălcării dreptului participanților la proces la un proces echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege, instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams”. Or, lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, motiv din care cauza de contencios administrativ se remite la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră că instanța de fond urma să verifice circumstanțele menționate importante la etapa examinării admisibilității.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrative, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată„Miriams” împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023, cu anularea încheierii și remiterea cauzei în prima instanță la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, -

d e c i d e :

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 iulie 2023.

Se remite cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată,,Miriams" împotriva Ministerului Mediului, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul Veronica Negru

Judecătorii Ina Dutca

Ecaterina Palanciuc